

5. Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Koulutyön käytännön järjestämisestä päätettäessä kiinnitetään huomiota siihen, että ratkaisut tukevat kasvatuksen ja opetuksen tavoitteiden saavuttamista ja edistävät perusopetuksen yhtenäisyyttä rakentavaa toimintakulttuuria. Opetuksen järjestäjän päätöksen mukaisesti kaikkien tässä käsiteltävien asioiden osalta koulukohtaiset ratkaisut, työn- ja vastuunjako sekä muu käytännön toteutus täsmennetään koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö sekä poissaolojen ehkäiseminen, suunnitelmallinen seuraaminen ja poissaoloihin puuttuminen

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

- mitkä ovat keskeiset tavoitteet ja toimintatavat hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi ja yhteistyön järjestämiseksi
- toimintamallin oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi. Toimintamallissa kuvataan opetuksen järjestäjää, koulua ja oppilasta koskien
 - miten kouluun kiinnittymistä, koululäsnäoloa ja vertaissuhteita tuetaan ja poissaoloja ennaltaehkäistään. Mikäli paikallisesti päätetään laajennettavan esimerkiksi terveystiedon tai muiden aineiden oppimäärää tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoitteluun, kuvataan näiden tuntien tavoitteet ja sisällöt opetussuunnitelmassa.
 - miten poissaoloja seurataan suunnitelmallisesti niin että niistä kerätty tieto on käytettävissä poissaolojen ehkäisemiseen ja varhaiseen puuttumiseen lukuvuoden aikana
 - miten poissaoloihin puututaan suunnitelmallisesti, ja tämän edellyttämä työnjako ja vastuut
 - miten yhteistyö huoltajien tai muun laillisen edustajan kanssa toteutetaan
 - miten poissaolojen ehkäisemisen ja seurannan sekä poissaoloihin puuttumisen toimintatavat sekä niiden suunnittelu koordinoidaan koulukohtaisessa opiskeluhuoltoryhmässä, jossa huoltajat ja oppilaat ovat osallisena
 - miten yhteistyö opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaisten kanssa poissaolojen ehkäisemisessä, niihin puuttumisessa sekä poissaolojen syiden selvittämisessä toteutetaan
 - yhteistyössä kuvataan oppilaan opiskeluhuoltopalveluihin ohjaamisen käytännöt, terveystarkastuksiin liittyvä yhteistyö sekä

- yhteistyön konkreettinen käynnistäminen opiskeluhuoltopalvelujen kanssa oppilaan runsaissa poissaoloissa.
 - miten toimintamallin jatkuva seuranta ja kehittäminen kerätyn tiedon ja järjestelmällisen palautteen pohjalta tehdään.
- miten yhteistyö kunnan/koulun sisällä sekä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa organisoidaan ja miten sitä seurataan ja kehitetään, erityisesti
 - miten huolehditaan oppilaiden osallisuuden toteutumisesta
 - mitkä ovat kodin ja koulun yhteistyön keskeiset tavoitteet ja järjestämiskäytännöt.

Paikallinen tarkennukset

Kaikille oppilaille taataan turvallinen oppimisympäristö ja yhtäläiset mahdollisuudet oppimiseen. Kouluilla on selkeät, hyväksytyt järjestyssäännöt, joita kaikki sitoutetaan noudattamaan.

Oppilaiden poissaolojen suunnitelmallinen seuraaminen, niihin puuttuminen, työnjako ja vastuut sekä miten yhteistyö huoltajien tai muun laillisen edustajan kanssa sekä yhteistyö opiskeluhuollon ammattilaisten kanssa toteutetaan noudattaen Lapinlahden kunnan varhaisen puuttumisen mallia (liite Varhaisen puuttumisen malli poissaoloihin). Poissaolot merkitään Wilmaan, joita luokanvalvoja/luokanopettaja seuraa vähintään 2krt/vko. Poissaolojen syitä seurataan kouluilla yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä vuosittain ja suunnitellaan ja toteutetaan toimenpiteitä poissaolojen vähentämiseksi. Koulujen poissaolomääriä tilastoidaan koko kunnan tasolla vuosittain.

Oppilaiden kouluun kiinnittymistä, koululäsnäoloa ja vertaissuhteiden tukemista ja poissaolojen ennaltaehkäisyä on kuvattu luvussa 5.1. Oppilaat osallistuvat kouluilla oppilaskunta- ja tukioppilastoimintaan ja yhteisöllisiin oppilashuoltoryhmiin. Oppilaat osallistetaan teemapäivien suunnitteluun ja toteutukseen.

Kodin ja koulun yhteistyön keskeiset tavoitteet ovat vanhempien osallistaminen, yhteistyön lisääminen ja yhteistyö tekeminen yhteistyötä koulujen vanhempainyhdistysten kanssa. Arviointikeskustelujen lisäksi kouluilla järjestetään huoltajieniltoja, kodin ja koulun päiviä ja koteja tiedotetaan säännöllisesti. Toiminta koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa on vuorovaikutuksellista ja suunnitelmallista.

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Opetuksen järjestäjä vastaa kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskevan suunnitelman laatimisesta. Suunnitelma voi olla osa paikallista opetussuunnitelmaa

tai erillinen suunnitelma, jolloin siitä tulee mainita opetussuunnitelmassa. Suunnitelmassa päätetään ja kuvataan

- millaisissa tapauksissa kasvatust keskustelua käytetään ja mitkä ovat keskustelujen toteuttamisen käytänteet
- mitkä ovat lainsäädäntöä tarkentavat ja täydentävät menettelytavat rike-, vilppi- ja häiriötilanteissa, asioiden selvittämism vastuut, työnjako sekä kuulemis- ja kirjaamismenettelyt
- mitkä ovat vastuut ja toimintatavat opetuksen epäämistä koskevissa tilanteissa:
 - oppilaalle laadittava henkilökohtainen suunnitelma opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta opetukseen osallistumisen epäämisen aikana ja turvallisen opetukseen palaamisen tukemiseksi: suunnitelman kirjaamisen, toteuttamisen ja seurannan vastuut.
 - oppilaan ja hänen huoltajansa osallisuus em. suunnitelman laatimisessa
 - oppilaan mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa opetuksesta epäämisen aikana
 - oppilaalle järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen
 - oppilaan valvonta seuraavien toimenpiteiden jälkeen:
 - oppilaan poistaminen luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun tilaisuudesta tai
 - kun oppilaan opetukseen osallistuminen on evätty jäljellä olevan ja sitä seuraavan työpäivän ajaksi
 - yhteistyö koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa
- miten hallinnon yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattaminen varmistetaan kurinpidollisia keinoja käytettäessä
- miten huolehditaan henkilökunnan perehdyttämisestä ja osaamisen varmistamisesta kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä
- miten suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpidollisista keinoista tiedotetaan eri tahoille
- mitkä ovat menettelytavat suunnitelman seuraamista sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten.

Paikallinen tarkennus

Kasvatust keskusteluja käytetään, jos oppilas toistuvasti käyttäytyy häiritsevästä, laiminlyö koulutehtäviään ja hänellä on selvittämättömiä poissaoloja. Kasvatust keskusteluun osallistuvat ensin luokanopettaja/luokanohjaaja ja oppilas. Tarvittaessa mukana on myös rehtori ja huoltajat. Kaikissa tapauksissa ollaan

yhteyksissä kotiin. Yhteys kotiin otetaan ensisijaisesti puhelimitse kasvatustilanteiden aikana.

Kaikki rike-, vilppi- ja häiriötilanteet tulee merkitä oppilaan tuntimerkintöihin, vaikka rikkeen vilpin tai häiriötilanteen seurauksena ei olisi kurinpidolliset seuraukset. Merkinneen tekee rikkeen, vilpin tai häiriötilanteen havainnut opettaja tai rehtori. Kurinpitokeinoja tulisi käyttää asteittain kovenevasti. Ensisijainen rangaistus oppilaalle on kasvatustilanteiden keskustelu.

Taulukossa on kuvattuna selvittämismääräykset, työnjako, kuuleminen ja kirjaaminen eri toimenpiteisiin.

Toimenpide	Asian selvittämismääräys, työnjako, kuuleminen ja kirjaaminen
POL 35 § 4 mom. mukainen korjaaminen, siivoaminen ym.	Luokanopettaja/luokanvalvoja tai tapahtuman nähnyt henkilökuntaan kuuluva (esim. välituntivalvoja). Asian selvittämismääräyksessä oleva henkilö selvittää tapahtumakulun ja todentaa rikkeen aiheuttajan. Siivous, korjaus ym. tulee suorittaa valvotusti. Asioiden selvittämismääräyksessä oleva henkilö huolehtii valvonnan järjestämisestä tai toimii valvojana. Oppilasta on kuultava, kun asiaa selvitetään. Mikäli tehtävä suoritetaan työpäivän ulkopuolella, niin asian selvittämismääräyksessä oleva henkilö ilmoittaa tästä huoltajalle. Ei kirjaamista.
Kasvatustilanteiden keskustelu (POL 35a§)	Luokanopettaja/luokanohjaaja Kasvatustilanteiden keskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa. Mikäli huoltaja ei ole mukana kasvatustilanteiden keskustelusta, siitä ilmoitetaan huoltajille. Keskustelun aikana soitetaan huoltajalle tai selvitys toimitetaan kirjallisena huoltajille.

	Keskeiset kohdat keskustelusta tulee kirjata.
Jälki-istunto (POL 36§ 1 mom., 5 mom. ja 6 mom, 36§ 1 mom., perusopetusasetus 18§)	Luokanopettaja/luokanvalvoja tai tapahtuman nähnyt opettaja (esim. välituntivalvoja, aineenopettaja) voi määrätä oppilaan jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi. Jälki-istunnon määräävän opettajan on selvitettävä oppilaalle toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta. Jälki-istunto kirjataan Wilman tukilehdelle, josta löytyy oma kaavake jälki-istunnolle. Asiasta on ilmoitettava huoltajalle.
Kirjallinen varoitus (POL 36§ 1 mom., 36a§ 1 mom. ja 7 mom., 36h§)	Kirjallisen varoituksen antaa rehtori (PoL §36), joka on myös asian selvittämisvastuussa. Rehtorin on selvitettävä oppilaalle toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen varoituksen antamista oppilaan huoltajalle on varattava tilaisuus tuulla kuulluksi. Kirjallisesta varoituksesta tehdään viranhaltijapäätös ja se kirjataan Wilman tukilehdelle.
Määräaikainen erottaminen (POL 36§ 1 mom., 36a§, 36h§)	Määräaikaisesta erottamisesta päättää sivistyslautakunta. Asian valmistelee lautakunnalle sivistysjohtaja. Sivistysjohtajan on selvitettävä oppilaalle toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava

	oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen päätöksen tekemistä oppilaan huoltajalle on varattava tilaisuus tuulla kuulluksi. Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen tulee olla käsiteltäessä oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista koskevaa asiaa opetustoimesta vastaavassa toimielimessä, jollei sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta (Lastensuojelulaki 24 §) Määräaikaisesta erottamisesta tehdään hallintopäätös. Päätöksestä ilmoitetaan tarvittaessa koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon viranomaiselle. Erotetulle oppilaalle järjestetään opetus, joka estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Koulun rehtori vastaa siitä, että tämä suunnitelma laaditaan.
Oppilaan poistaminen opetustilasta jäljellä olevan oppitunnin ajaksi (POL 36 § 2 mom.)	Opettaja tai rehtori voi poistaa opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta. Oppilaan luokasta poistavalla opettajalla on vastuu ohjeistaa oppilas luokasta poistamisen ajaksi. Opettajan on ilmoitettava asiasta huoltajalle ja se on kirjattava.
Opetuksen evääminen jäljellä olevan koulupäivän ajaksi (POL 36 § 3 mom.)	Opettajan on selvitettävä tilanne oppilaalle sekä rehtorille. Rehtori tekee päätöksen opetuksen eväämisestä jäljellä olevan koulupäivän ajaksi.

	Rehtorin on huolehdittava siitä, että asiasta ilmoitetaan huoltajalle ja se kirjataan.
Kotitehtävien laiminlyönti (POL 36 § 4 mom.)	Opettaja voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan tekemään kotitehtäviä työpäivän päätyttyä enintään yhden tunnin ajaksi. Opettajan on ilmoitettava asiasta huoltajalle ja se on kirjattava.

Opetuksen epäämistä koskevissa tilanteissa oppilaalle on laadittava henkilökohtainen suunnitelma opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta opetukseen osallistumisen epäämisen aikana ja turvallisen opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Suunnitelman kirjaamisen, toteuttamisen ja seurannan vastuut:

- Koulupäivän epäämistä esittävä opettaja ilmoittaa asiasta rehtorille ja rehtori tekee päätöksen koulupäivän epäämisestä ja epäämisen kestosta. Epäämistä esittävä opettaja kirjaa teon tai laiminlyönnin yksilöinnin sekä epäämistä koskevat tiedot.
- Rehtori tekee päätöksen koulupäivän epäämisestä Wilmaan. Rehtori arvioi evätäänkö myös seuraava koulupäivä.
- Koulupäivän epäämistä esittävä opettaja on yhteydessä huoltajiin, voiko huoltaja hakea oppilaan koululta tai voiko oppilas lähteä kotiin huoltajan luvalla. Epäämistä esittävä opettaja kirjaa Wilmaan yhteydenoton huoltajaan. Mikäli huoltaja ei voi hakea oppilasta kotiin tai oppilas ei voi huoltajan luvalla lähteä kotiin, rehtori järjestää oppilaalle valvonnan lopun koulupäivän ajaksi.
- Wilman tukilehdellä olevaan epäämislomakkeeseen kirjataan suunnitelma opettamisen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta epäämisen aikana sekä turvallisen opetukseen palaamisen turvaaminen. Kirjaamisen tekee epäämistä esittävä opettaja yhdessä luokanvalvojan/luokanopettajan kanssa.
- Koulun epäämislomakkeelle kirjataan huoltajan ja oppilaan kuuleminen koulupäivän epäämisestä ja siihen liittyvien suunnitelmien tekemisestä. Kirjaamisen kuulemisesta tekee epäämistä esittänyt opettaja.
- Opetuksen epäämislomakkeelle kirjataan huoltajan ja oppilaan kuuleminen koulupäivän epäämisestä ja siihen liittyvien suunnitelmien tekemisestä. Kirjaamisesta vastaa eväämistä esittänyt opettaja.
- Oppilaalle järjestetään tarvittaessa kuraattoripalvelut opetuksen eväämisen aikana. Oppilas voi sovitusti tulla tapaamaan kuraattoria tai koulupsykologia koululle. Oppilashuoltolain 1287/2013 15§ mukaisesti viimeistään seitsemän

päivän kuluessa yhteydenotosta. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Arvion kiireellisyydestä tekee kuraattori tai psykologi.

- Kun oppilas palaa epäämisen jälkeen koululle, luokanvalvoja/luokanopettaja järjestää oppilaan kanssa paluukeskustelun.
- Perusopetus tekee yhteistyötä sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien sosiaaliviranomaisten kanssa. Perusopetuksesta huolehditaan sosiaaliviranomaisilla lastensuojelulain vaatimat lastensuojeluilmoitukset. Huoltajan ja oppilaan luvalla sosiaalitoimen edustaja voidaan kutsua yksilölliseen oppilashuollon kokoukseen. Oppilaan määräaikaaisessa erottamisessa sosiaalihuollosta vastaava toimielimen edustaja osallistuu määräaikaaisesta erottamista päättävän opetuksen järjestäjän monijäseniseen toimielimeen.

Kirjallisista varoituksista sekä toistuvista koulupäivän epäämisistä tehdään lastensuojeluilmoitus. Mikäli oppilaan poissaolot, ovat yli 100 poissaolotuntia lukuvuodessa ja poissaolosten syyt ovat epäselvät, asiasta tehdään ilmoitus sosiaalihuoltoon.

Hallintolain 2 luvun mukaan hyvän hallinnon periaatteita ovat: yhdenmukaisuus, tarkoitussidonnaisuuden periaate, objektiivisuusperiaate, suhteellisuusperiaate. Koulussa noudatetaan hyvän hallinnon periaatteita, rehtorikokouksissa ja kouluissa käsitellään kurinpitokeinosuunnitelmaa ja -keinoja säännöllisesti, jotta opettajilla on periaatteet selvillä.

Opetuksen järjestäjä vastaa henkilökunnan perehdyttämisestä lukuvuosittain. Opettajat perehdytetään oppilaan oikeussuojaan esimerkiksi opettajainkokouksissa. Koulujen rehtorit valvovat kurinpitokeinojen käyttämistä.

Järjestyssäännöistä ja kurinpidollisista keinoista tiedotetaan lukuvuositedotteissa, vanhempainilloissa sekä osana koulun toimintaa.

Toimintaa seurataan jatkuvasti ja arvioidaan osana lukuvuosisuunnitelman toteutumisen arviointia.

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Mikäli etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta käytetään, opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

- minkä asioiden opetuksessa ja opiskelussa etäyhteyksiä hyödynnetään

- mitkä ovat etäyhteyksien opetuskäyttöä ohjaavat tavoitteet, opetuksen järjestämisen käytännöt ja yhteiset toimintatavat sekä eri toimijoiden vastuut.

Paikallinen tarkennus

Etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta voidaan hyödyntää esimerkiksi katsomusaineiden ja kielten opetuksessa silloin, kun lähikoulussa ei muodostu omaa ryhmää. Koulut sopivat mahdollisista yhteisistä ryhmistä, toteutustavoista ja tarvittavista vastuukysymyksistä.

Etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta voidaan tilapäisesti käyttää myös perusopetuslain 18 §:n mukaisissa erityisissä opetusjärjestelyissä muun opetuksen tukena.

Vuosiluokkiin sitomaton opiskelu

Koko koulun tai yksittäisen oppilasryhmän opiskellessa vuosiluokkiin sitomattomasti, opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa opetuksen tavoitteet ja sisällöt opintokokonaisuuksittain sekä vuosiluokkiin sitomatonta opetusta koskevan päätöksenteon periaatteet yksittäisen oppilaan kohdalla sekä oppilaalle laadittavan opinto-ohjelman rakenteen ja sen laatimisen periaatteet.

Yksittäisen oppilaan opiskellessa vuosiluokkiin sitomattomasti oman opinto-ohjelmansa mukaan opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa vuosiluokkiin sitomatonta opetusta koskevan päätöksenteon periaatteet yksittäisen oppilaan kohdalla sekä oppilaalle laadittavan opinto-ohjelman rakenteen ja sen laatimisen periaatteet.

Paikallinen tarkennus

Siirtyminen vuosiluokkiin sitomattomaan opiskeluun

Ennen opiskelun aloittamista tulee vuosiluokkiin sitomattomasta opiskelusta keskustella oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Huoltajat anovat oppilaan siirtoa vuosiluokkiin sitomattomaan opiskeluun. Päätöksen vuosiluokkiin sitomattomasta opiskelusta tekee koulun rehtori.

Oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva opinto-ohjelma yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja oppilasta opettavien opettajien kanssa. Oppilas sitoutuu omaan opiskeluunsa ja ottaa vastuuta siitä omien edellytyksien ja vahvuuksien mukaisesti (tuen tarpeet huomioiden).

Opintojen etenemistä ja opintokokonaisuuksien suorittamista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Opintokokonaisuuksien määritteleminen

Oppimäärä jaetaan vuosiluokkien sijaan opintokokonaisuuksiksi. Oppiaineiden oppimääristä muodostetaan opetussuunnitelmaan opintokokonaisuuksia muulla perusteella kuin vuosiluokittain. Kullekin kokonaisuudella määritellään opetuksen tavoitteet ja sisällöt sekä mitkä opintokokonaisuudet ovat oppilaalle pakollisia ja mitkä valinnaisia. Lisäksi on määriteltävä opintokokonaisuuden sisältämän opetuksen tuntimäärä.

Opinto-ohjelmaan määriteltävät tiedot

Opinto-ohjelmassa on määriteltävä ne tiedot ja taidot, jotka ovat kunkin opintokokonaisuuden opiskelun aloittamisen edellytyksenä. Opintokokonaisuuksien lisäksi opinto-ohjelmassa on kuvattava, miten oppilaan suorituksia ja opintojen etenemistä seurataan ja miten ne dokumentoidaan. Nämä ja myös mahdolliset tukitoimet kirjataan oppimissuunnitelmaan/ HOJKS:iin.

Oppilaalla tulee olla riittävät tiedot ja taidot suhteessa edellisen opintokokonaisuuden tavoitteisiin, jotta hän voisi edetä opiskelemaan seuraavaa. Jos hänen tietonsa ja taitonsa eivät ole riittävän hyvät, hän ei vielä siirry eteenpäin.

Arviointi

Lukuvuoden päättyessä oppilas saa todistuksen hyväksytysti suorittamistaan opintokokonaisuuksista ja siirtyy seuraavalle luokalle jatkamaan opintojaan siitä, mihin ne edellisenä lukuvuonna jäivät.

Oppilas voidaan jättää luokalleen vain yleisen huonon koulumenestyksen perusteella. Luokalle jättämistä ei voida tehdä puuttuvien suoritusten vuoksi.

Lukuvuositolistuksessa ovat näkyvissä eri opintokokonaisuuksista saadut arvosanat. Oppilaan todistukseen merkitään vain hyväksytyt suoritukset ja muilta osin hän jatkaa opintojaan seuraavalla vuosiluokalla. Sanallista arviota käytettäessä lukuvuositolistuksesta on aina käytävä ilmi, onko oppilas suorittanut opintokokonaisuuden hyväksytysti.

Vuosiluokkiin sitomattomasti edettäessä otetaan huomioon oppimisen arviointia sekä seuraavalle vuosiluokalle siirtymistä koskevat erityismääräykset.

Todistukseen kirjataan kohtaan Lisätietoja: "Oppilas opiskellut oppiaineen/t oman opinto-ohjelman mukaan".

Päättöarviointi

Oppilas saa 9. luokan päätteeksi lukuvuositolistuksen, johon on merkitty hänen jo hyväksytysti suorittamansa opinnot. Oppilas jatkaa seuraavana lukuvuonna

opintojaan 9. luokan oppilaana ja saa päättötodistuksen heti, kun perusopetuksen oppimäärä on kokonaisuudessaan hyväksytysti suoritettu.

Oppilas luetaan yhdeksännen vuosiluokan oppilaaksi, kunnes hän suorittaa perusopetuksen koko oppimäärän ja saa päättötodistuksen tai hänen oppivelvollisuusikänsä täyttyy ja hän eroaa koulusta.

Oppilaan siirtäminen vuosiluokan yli

Perusopetuslain 18 § mahdollistaa sen, että oppilas voidaan siirtää vuosiluokan yli, jos hänellä arvioidaan jo ennestään olevan kyseisellä vuosiluokalla vaadittavat tiedot ja taidot. Oppilaan osaaminen suhteessa vuosiluokan tavoitteisiin tulee aina selvittää ja vasta sen jälkeen voidaan tehdä päätös hänen siirtämisestään luokkaa ylemmäs. Oppilaan huoltajalle varataan tilaisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen tekoa. Hallintopäätöksen asiasta tekee koulun rehtori.

Siirtoa harkittaessa on huomioitava, että kesken lukuvuotta ylemmälle luokalle siirretty oppilas joutuu suorittamaan tämän ylemmän luokan oppimäärän vajaassa lukuvuodessa.

Yhdysluokkaopetus

Opetussuunnitelmaa laadittaessa tulee ottaa huomioon, että se soveltuu myös yhdysluokkaopetukseen ja pienille kouluille. Toinen vaihtoehto on sisällyttää opetussuunnitelmaan pienten koulujen opetuksen ja yhdysluokkaopetuksen järjestelyjä koskeva osio. Mikäli opetus järjestetään yhdysluokissa, tulee opetuksen järjestäjän päättää ja kuvata opetussuunnitelmassa

- miten yhdysluokkaopetus järjestetään ja mitkä ovat siinä noudatettavat keskeiset toimintatavat
- miten eri oppiaineiden vuosiviikkotunnit jaetaan vuosiluokille valtioneuvoston asetuksen määrittelemien nivelvaiheiden mukaisesti tai miten oppimäärä jaetaan opintokokonaisuuksiin, jos käytetään vuosiluokkiin sitomatonta opiskelua.

Paikallinen tarkennus

Lapinlahdella on mahdollista opiskella yhdysluokalla, joko oppilasmäärän pienuuden vuoksi tai pedagogista syistä. Opetus yhdysluokassa toteutetaan osittain vuosiluokkaperiaatteen mukaisesti (äidinkieli, matematiikka sekä kielet). Muut aineet voidaan opiskella vuorokurssiperiaatetta noudattaen. Kaikki oppilaat opiskelevat

kunnan vahvistetun tuntijaon mukaan. Koulukohtaiset olosuhteet voivat vaikuttaa käytännön järjestelyihin.

Parittomien vuosien vuorokursseja opiskellaan niinä lukuvuosina, jotka loppuvat parittomaan lukuun. Parillisten vuosien vuosikurssia opiskellaan niinä lukuvuosina, jotka loppuvat parilliseen lukuun. Keskeisenä pedagogisena ajatuksena on oppilaiden yhteistyötaitojen sekä monipuolisten työtapojen kehittäminen eri-ikäisten oppilaiden kanssa. Yhdysluokkaopetusta käytetään myös erityisopetuksessa ja valinnaisaineiden opetuksessa.

Joustava perusopetus

Mikäli opetuksen järjestäjä tarjoaa joustavan perusopetuksen toimintaa, opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

- miten joustava perusopetus järjestetään ja mitkä ovat siinä noudatettavat keskeiset toimintatavat
- mitkä ovat oppilasvalinnan perusteet ja miten valinta käytännössä toteutetaan
- miten muissa oppilaitoksissa, työpaikalla tai muualla koulun ulkopuolella tapahtuva opiskelu järjestetään ja miten oppilaiden opiskelua tällöin ohjataan, seurataan ja arvioidaan
- miten eri toimijoiden yhteistyö, vastuut ja työnjako järjestetään.

Oppilaan oppimissuunnitelman tai henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman laadintaa koskevat määräykset sisältyvät kohtaan Oppimisen ja koulunkäynnin tuki.

Paikallinen tarkennus

Lapinlahdella on mahdollisuus osallistua joustavaan perusopetukseen erillisen päätöksen mukaisesti. Päästäkseen joustavaan perusopetukseen on sitä oppilaan ja hänen huoltajansa haettava yhdessä. Päätöksen tekee koulun rehtori.

Opetus toteutetaan pääosin integroituna perusluokkaan, ja vastuutahot määrittelevät oppilaalle tehtävässä suunnitelmassa työpaikkaopiskelun käytännöt. Työnjako ja vastuutahot määritellään oppilaalle tehtävässä suunnitelmassa jokaiselle oppilaalle henkilökohtaisesti.

Opetus erityisissä tilanteissa

Erityisissä tilanteissa annettavan opetuksen mahdollisuus on syytä kirjata paikalliseen opetussuunnitelmaan. Erityisesti sairaalassa annettavan opetuksen osalta opetussuunnitelmassa kuvataan, miten yhteistyö ja oppilaan tukeminen hoidetaan oppilaan siirtyessä omasta koulustaan sairaalaopetukseen ja palatessa jälleen omaan kouluun. Yhteistyön ja tuen kysymykset ovat tärkeitä myös muissa tilanteissa.

Yhteistyön ja tiedonkulun varmistamiseksi oppilaan siirtyessä omasta koulustaan esimerkiksi sairaalaopetukseen ja palatessaan jälleen omaan kouluun koulun henkilökunnan edustaja on mukana siirtopalavereissa mahdollisuuksien mukaan.

Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Opetuksen järjestäjä päättää opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukevan muun toiminnan linjauksista ja tähän liittyvästä yhteistyöstä kotien sekä muiden sidosryhmien kanssa sekä oppilaiden osallistumisesta suunnitteluun.

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

- mitkä ovat mahdollisesti tarjottavan kerhotoiminnan, koulukirjastotoiminnan sekä muun opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukevan toiminnan tavoitteet ja järjestämiskäytännöt sekä yhteydet mahdollisesti tarjottavaan aamu- ja iltapäivätoimintaan
- mitkä ovat kouluruokailun toteuttamista ohjaavat periaatteet sekä ruoka-, terveys- ja tapakasvatukselliset ja kestävään elämäntapaan liittyvät tavoitteet
- miten oppilaiden ruokailuun liittyvät erityistarpeet otetaan huomioon
- miten koulumatkoista ja kuljetuksista sekä niihin liittyvistä toimintatavoista tiedotetaan oppilaille ja huoltajille.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjoavalla opetuksen järjestäjällä on velvollisuus laatia valtakunnallisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukainen paikallinen aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma.

Paikallinen tarkennus

Paikallinen aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma on opetussuunnitelman liitteenä.

Kouluruokailussa noudatetaan valtakunnallisia ravitsemussuosituksia.

Erityisruokavalioiden toimitetaan terveydenhoitajan kautta ruokapalvelutoimittajalle.

Koulumatkoista ja kuljetuksista sekä niihin liittyvistä toiminnoista tiedotetaan oppilaille ja huoltajille koulukohtaisesti päätettävällä tavalla esimerkiksi Wilmassa.

